

سُورَةُ الْمُتَحَنِّةِ

နွဲတဲးနွဲ ၁၀

အာလ်-ဗုဗ်နာဟာယာယာနွဲ

سُورَةُ الْمُمتَحَنَةِ

សូរ៉េត្ត ៦០ អាល់-មុមតាហ្គាណាស៊ូ

"អាល់-មុមតាហ្គាណាស៊ូ" ប្រែថា "ការពិសោធន៍" មាន ១៣ អាយ៉ាស៊ូ ។

សូរ៉េត្តទី ៩១ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដាបានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِي، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْمُمتَحَنَةِ فِي فَرَائِضِهِ وَ نَوَافِلِهِ، اِمْتَحَنَ اللهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، وَ نَوَّرَ لَهُ بَصَرَهُ، وَ لَا يُصِيبُهُ فَقْرٌ أَبَدًا، وَ لَا جُنُونٌ فِي بَدَنِهِ وَ لَا فِي وُلْدِهِ».** (ثواب الأعمال : جزء ٥ صَفْحَة ١١٨ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥١ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٥٠)

អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ៃហ្គ័បានថ្លែង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាហ្វិ ហ្គាស្តាស៊ូ អាល់-ស្វីម៉ាលី តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្គ័ស្តាស៊ូដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្ត អាល់-មុមតាហ្គាណាស៊ូក្នុងស្រ្តីឡាតុហ្វារខ្លួននិងក្នុងស្រ្តីឡាតុមិនចាំបាច់ (សូណាតុ) អល់ឡោះហ្គ័ដានឹងពិសោធចិត្តអ្នកនោះដើម្បីទទួលជំនឿ អល់ឡោះហ្គ័ដានឹងបំភ្លឺភ្នែកអ្នកនោះ ព្រះអង្គមិនឲ្យអ្នកនោះរងសេចក្តីក្រីក្រទេ មិនឲ្យអ្នកនោះនិងកូនៗអ្នកនោះរីកលចរិតទេ ។" (ثواب الأعمال: 118)

وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ صَلَّتْ عَلَيْهِ الْمَلَائِكَةُ وَ اسْتَعْفَرَتْ لَهُ، وَ إِذَا مَاتَ فِي يَوْمٍ أَوْ لَيْلَتِهِ مَاتَ شَهِيدًا، وَ كَانَ الْمُؤْمِنُونَ شَفَعَاءَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ شَرِبَهَا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ مُتَوَالِيَةٍ لَمْ يَبْقَ لَهُ طُحَالٌ، وَ أَمِنَ مِنْ وَجَعِهِ وَ زِيَادَتِهِ، وَ تَعَلَّقَ الرِّيحُ مُدَّةَ حَيَاتِهِ بِإِذْنِ اللهِ تَعَالَى».** (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥١ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٥١)

[សាត្រា] ខ័រ៉ាស្វ័ អាល់-គូរអានបានថ្លែងថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តាដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះ ទេវតានឹងឲ្យពរអ្នកនោះនិងបូងស្លុងសូមមាទោសឲ្យអ្នកនោះ ។ ពេលអ្នកនោះស្លាប់ ទោះជាក្នុងពេលយប់ក្តី ក្នុងពេលថ្ងៃក្តី អ្នកនោះនឹងស្លាប់ក្នុងឋានៈទុក្ខរៈបុគ្គល បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានឹងធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកនោះក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្តនេះក្នុងទឹក ហើយផឹកទឹកនោះបីថ្ងៃជាប់ៗគ្នា អ្នកនោះនឹងជាសះស្បើយពីរោគជាលរោគនោះមិនរាលដាលខ្លាំងឡើងទេ ។ រោគក្រពះរបស់អ្នកនោះ (ខ្យល់ក្នុងពោះ) នឹងជាអសម្បយជីវិតអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័ដា ។" (تفسير البرهان) 10651

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١﴾

១. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំយកសត្រូវអញនិងសត្រូវពួកអ្នកជាមិត្តឡើយ ។ ពួកអ្នកចងមិត្តភាពជាមួយពួកគេ ថ្វីបើពួកគេបានបដិសេធការពិតដែលបានមកដល់ពួកអ្នក បានបណ្តេញព្រះសាសនៈទូតនិងពួកអ្នកព្រោះពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកឬ? បើពួកអ្នកចេញទៅប្រយុទ្ធនៅលើមាត់អញ និងដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យអញ ពួកអ្នករាប់អានពួកគេដោយសម្ងាត់ ។ អញដឹង[យ៉ាងច្បាស់]នូវអ្វីខ្លះដែលពួកអ្នកបិទបាំងនិងអ្វីខ្លះដែលពួកអ្នកបើកឲ្យឃើញ ។ អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកប្រព្រឹត្តដូច្នោះ អ្នកនោះឃ្លាតឆ្ងាយពីព្រះមាតា ។

إِنْ يَتَّقُوكُمْ يُكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

២. បើពួកគេមានប្រៀបលើពួកអ្នក ពួកគេ[នឹងឲ្យពួកអ្នកឃើញថាពួកគេ]ជាសត្រូវរបស់ពួកអ្នក ។ ពួកគេនឹងប្រព្រឹត្តអាក្រក់លើពួកអ្នកដោយដៃនិងដោយអណ្តាត (វាចា) ពួកគេ ។ ពួកគេចង់ឲ្យពួកអ្នកបដិសេធសទ្ធាណាស់ ។

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

៣. សាច់ញាតិពួកអ្នកក្តី កូនៗពួកអ្នកក្តី ពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកអ្នកទេនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។ ព្រះអង្គនឹងកាត់សេចក្តីរវាងពួកអ្នក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទស្សនាការអ្វីដែលពួកប្រព្រឹត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១-៣

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: نَزَلَتْ فِي حَاطِبِ بْنِ أَبِي بَلْتَعَةَ، وَ لَفْظُ الْآيَةِ عَامٌّ، وَ مَعْنَاهُ خَاصُّ، وَ كَانَ سَبَبُ ذَلِكَ أَنَّ حَاطِبَ بْنَ أَبِي بَلْتَعَةَ كَانَ قَدْ أَسْلَمَ وَ هَاجَرَ إِلَى الْمَدِينَةِ، وَ كَانَ عِيَالَهُ بِمَكَّةَ، وَ كَانَتْ قُرَيْشٌ تَخَافُ أَنْ يَغْرُبَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَصَارُوا إِلَى عِيَالِ حَاطِبٍ، وَ سَأَلُوهُمْ أَنْ يَكْتُبُوا إِلَى حَاطِبٍ يَسْأَلُونَهُ عَنْ خَيْرِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ هَلْ يُرِيدُ أَنْ يَغْرُبَ مَكَّةَ،

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម [ក្នុងតារាងសៀវភៅ] បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនោះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើ ហ្គាទ្រីប ប៊ិន អាហ្វិ បាល់តាអ៊ាស៊ូ ។ ព្រះបន្ទូលនៅក្នុងអាយ៉ាស៊ូនេះជាព្រះបន្ទូលទូទៅតែមានអត្ថន័យពិសេស ។ មូលហេតុគឺ ហ្គាទ្រីប ប៊ិន អាហ្វិ បាល់តាអ៊ាស៊ូ បានចូលសាសន៍មុស្លីមហើយ កៀសខ្លួនទៅអាល់-ម៉ាឌីណាស៊ូ ឯគ្រួសារគាត់នៅម៉ាកកាស៊ូ ។ ពួកគូរិយ័ស្ត្រខ្លាចរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ លើកទ័ពមកវាយពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេបានមករកក្រុមគ្រួសាររបស់ហ្គាទ្រីបសូមពួកគេឲ្យសរសេរ

សំបុត្រទៅសួរហ្គាទ្រីបអំពីដំណឹងរឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ថាតើព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានព្រះបំណងចាត់បញ្ជូនទ័ពមកវាយនគរម៉ាកកាស្ត្រូប្រទេ ។

فَكْتَبُوا إِلَىٰ حَاطِبٍ يَسْأَلُونَهُ عَنْ ذَلِكَ، فَكَتَبَ إِلَيْهِمْ حَاطِبٌ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يُرِيدُ ذَلِكَ، وَ دَفَعَ الْكِتَابَ إِلَىٰ امْرَأَةٍ تُسَمَّى صَفِيَّةً، فَوَضَعَتْهُ فِي قُرُوقِهَا وَ مَرَّتْ، فَنَزَلَ جَبْرَيْلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَأَخْبَرَهُ بِذَلِكَ.

ដូច្នោះពួកគេបានសរសេរសំបុត្រទៅហ្គាទ្រីបដើម្បីសួរដំណឹងនេះ ។ ហ្គាទ្រីបក៏បានសរសេរតបវិញថា រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានព្រះបំណងធ្វើដូច្នោះមែន ហើយផ្ញើសំបុត្រនេះតាមរយៈស្រ្តីម្នាក់ឈ្មោះ ស្រ្តីហ្ន៎យ៉ាស្ត ។ គាត់បានលាក់សំបុត្រក្នុងសក់គាត់ហើយចាកចេញទៅ ។ យ៉ូបរឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ បានចុះមកប្រាប់រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ ឲ្យជ្រាបរឿងនេះ ។

فَبَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ الرَّبِيعَ بْنَ الْعَوَّامِ فِي طَلَبِهَا فَلَحِقَهَا، فَقَالَ لَهَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَيْنَ الْكِتَابُ؟» فَقَالَتْ: مَا مَعِيَ شَيْءٌ، فَفَتَتَّسَاهَا فَلَمْ يَجِدْهَا مَعَهَا شَيْئاً، فَقَالَ الرَّبِيعُ: مَا نَرَى مَعَهَا شَيْئاً، فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَ اللَّهُ مَا كَذَبْنَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ لَا كَذَبَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَلَى جَبْرَيْلِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَا كَذَبَ جَبْرَيْلُ عَلَى اللَّهِ جَلَّ ثَنَاؤُهُ، وَ اللَّهُ لَتُظْهِرَنَّ الْكِتَابَ أَوْ لَأُورِدَنَّ رَأْسَكَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ). فَقَالَتْ: تَنَحَّيَا حَتَّىٰ أَخْرَجَهُ، فَأَخْرَجَتِ الْكِتَابَ مِنْ قُرُوقِهَا، فَأَخَذَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ جَاءَ بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)»

រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ បានចាត់បញ្ជូនអាមីរុល-មុមីនីន صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَالسَّلَامُ និងអាល់-ស្ត្រៃប៊ែរ ប៊ិន អាល់-អេហ្វាហ្គី ទៅនាំខ្លួននាងមក ។ អ្នកទាំងពីរក៏បានទៅរកនាង អាមីរុល-មុមីនីន صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَالسَّلَامُ បានសួរនាងថា៖ "ឯណាសំបុត្រ?" នាងបានថា៖ "មិនមានអ្វីនៅជាប់ខ្លួនខ្ញុំទេ ។" អ្នកទាំងពីរបានឆែកឆេរនាង ហើយមិនឃើញអ្វីជាប់ខ្លួននាងទេ ។ ស្ត្រៃប៊ែរបានថា៖ "យើងមិនឃើញមានអ្វីជាប់ខ្លួននាងទេ ។" អាមីរុល-មុមីនីន صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ មិននិយាយកុហកយើងទេ រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ ក៏មិនកុហកដាក់យ៉ូបរឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ ទេដែរ ឯយ៉ូបរឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ ក៏មិនកុហកដាក់អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះជាទីសក្តារបូជាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ទេ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ! បើនាងមិនបង្ហាញសំបុត្រទេ ខ្ញុំនឹងនាំក្បាលនាងទៅឲ្យរឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ វិញ ។" នាងបានថា៖ "អស់លោកថយក្រោយខ្ញុំនឹងយកវាឲ្យអស់លោក ។" នាងបានយកសំបុត្រចេញមកពីសក់នាង ។ អាមីរុល-មុមីនីន صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَالسَّلَامُ បានចាប់យកសំបុត្រទៅឲ្យរឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ ។

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «يَا حَاطِبُ مَا هَذَا؟» فَقَالَ حَاطِبٌ: وَ اللَّهُ- يَا رَسُولَ اللَّهِ- مَا نَافَعْتُ وَ لَا غَيْرْتُ وَ لَا بَدَّلْتُ، وَ إِنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ حَقًّا، وَ لَكِنْ أَهْلِي وَ عِيَالِي كَتَبُوا إِلَيَّ بِحُسْنِ صُنْعِ قُرَيْشٍ إِلَيْهِمْ فَأَحْبَبْتُ أَنْ أَجَازِيَ قُرَيْشًا بِحُسْنِ مُعَاشَرَتِهِمْ،

រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ មានព្រះវចនៈថា៖ "ហ្គាទ្រីបអើយ! នេះគឺអ្វី?" ហ្គាទ្រីបបានថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ! រឿងរ៉ាវស្តីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ អើយ ! ទូលព្រះបង្គំមិនក្លាយខ្លួនជាបុគ្គលលាក់ពុតទេ ទូលព្រះបង្គំមិនបានផ្លាស់ប្តូរទេ ហើយក៏មិនបានប្តូរទៅម្ខាងទេដែរ ។ ទូលព្រះបង្គំសូមប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះផ្សេងពី

អាល់ឡោះហ្វ័រ ព្រះអង្គ ជាព្រះសាស្ត្រា អាល់ឡោះហ្វ័រ ពិតមែន ។ តែក្រុមគ្រួសារទូលបង្គំបាន
សរសេរសំបុត្រមកប្រាប់ទូលព្រះបង្គំ អំពីទង្វើល្អរបស់ពួកគូរ៉យ័ស្ត្រីដែលបានប្រព្រឹត្តចំពោះពួកគេ ដូច្នោះ
ទូលបង្គំចង់តបស្នងពួកគូរ៉យ័ស្ត្រីដែលបានធ្វើល្អលើពួកគេ ។"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ جَلَّ ثَنَاؤُهُ عَلَى رَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) : " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ ثُلُفُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ"
- إلى قوله تعالى - "لَنْ نَنْفَعَكُمْ أَرْحَامَكُمْ وَ لَا أَوْلَادَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ" . ** (تفسير القمي : جزء ٢
صَفْحَة ٣٦١ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٢ حَدِيث: ١٠٦٥٤ / ٩٩)

ដូច្នោះអាល់ឡោះហ្វ័រ ព្រះជាទីសក្តារបូជាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ បានបើកឲ្យរ៉ូស្ត្រីលូលឡោះហ្វ័រ ដឹងថា [៦០:១]
បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំយកសត្រូវអញនិងសត្រូវពួកអ្នកជាមិត្តឡើយ ។ ពួកអ្នកចង់
មិត្តភាពជាមួយពួកគេ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៦០:៣] សាច់ញាតិពួកអ្នកក្តី កូនៗពួកអ្នកក្តី
មានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកអ្នកទេនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។ ព្រះអង្គនឹងកាត់សេចក្តីរវាងពួកអ្នក ។
អាល់ឡោះហ្វ័រទ្រង់ទស្សនាការអ្វីដែលពួកប្រព្រឹត្ត ។" (361 :2) (تفسير القمي)

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أَسْوَأُ حَسَنَةً فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ الْإِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ
لِأَبِيهِ لَا اسْتَعْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ①

៤. ពួកអ្នកមាននូវគំរូមួយដ៏ល្អលើរូបអ៊ីបរ៉ូហ្វីមនិងបណ្តាអ្នកដែលបានតាមគេ កាលពួកគេបានប្រាប់
[ជនបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោម]ប្រជាជាតិពួកគេថា៖ "ពួកយើងដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីអស់លោក
និងអ្វីៗដែលអស់លោកធ្វើសក្តារបូជាផ្សេងពីអាល់ឡោះហ្វ័រនោះ ។ យើងបដិសេធអស់លោក ។
រវាងយើងនិងអស់លោកមានតែអមិត្តភាពនិងទោសៈជារៀងរហូត ដរាបណាអស់លោកមិនមាន
សទ្ធា ចំពោះអាល់ឡោះហ្វ័រតែមួយគត់ទេ ។" លើកលែងតែសំដីអ៊ីបរ៉ូហ្វីមចំពោះឪពុកគេ (ឪពុកធំ
ឬ ឪពុកមា) ថា៖ "ខ្ញុំនឹងអង្វរសូមទោសឲ្យលោកឪពុក ខ្ញុំមិនមានអំណាចលើអ្វីមួយឡើយដែល
មកពីអាល់ឡោះហ្វ័រសម្រាប់លោកឪពុក ។ ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជា
ខ្ញុំសូមទុកកាយថ្វាយចិត្តលើព្រះអង្គទាំងស្រុង អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញ
[ដោយសូមស្មារលាក់ហុស] វិវដ្តគឺទៅរកព្រះអង្គ ។

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

៥. ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាកុំធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាបទល្មើង
ពិសោធន៍របស់ពួកបដិសេធសទ្ធាឡើយ ។ ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តា
អភ័យទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ការពិត ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិ ព្រះអង្គគឺព្រះ
មុនិរាជ ។"

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَدَةَ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُقَيْبَةَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ سَهْلٍ وَ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبَّادٍ، جَمِيعًا، يَرْفَعَانِهِ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا كَانَ مِنْ وُلْدِ آدَمَ مُؤْمِنٍ إِلَّا فَقِيرًا، وَ لَا كَافِرٍ إِلَّا غَنِيًّا، حَتَّى جَاءَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: «رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا» فَصَبَّرَ اللَّهُ فِي هَؤُلَاءِ أَمْوَالًا وَ حَاجَةً وَ فِي هَؤُلَاءِ أَمْوَالًا وَ حَاجَةً. ** (الكافي: جُزْء ٢ صَفْحَة ٢٠٢ حَدِيث ١، البرهان في تفسير القرآن: جُزْء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٣ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٥٥)

[...] អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងចំណោមកូនចៅអាដ្យាំ^{عليه السلام} សុទ្ធតែជាជនក្រីក្រ ។ រីឯពួកបដិសេធសទ្ធាសុទ្ធតែមានទ្រព្យធន ។ លុះអ៊ីបរហ្ន៎ម^{عليه السلام} បានមកដល់ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "[៦០:៥] ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាកុំធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាបទល្បងពិសោធន៍របស់ពួកបដិសេធសទ្ធាឡើយ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យពួកនេះមានទ្រព្យនិងសេចក្តីទំលក្រ និងធ្វើឲ្យពួកនោះមានទ្រព្យនិងសេចក្តីទំលក្រ ។ (الكافي 2: 1/202)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾
b. ពិតណាស់ ពួកអ្នកមានពួកគេ (អ៊ីបរហ្ន៎ម និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្មោះ) ជាកំរូមួយដ៏ល្អ សម្រាប់អ្នកណាដែលសង្ឃឹមលើអល់ឡោះហ្ន៎និងថ្ងៃចុងក្រោយ ។ អ្នកណាមួយគេចចេញ ពិតណាស់អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ព្រះអង្គឯង (ព្រះអង្គជាមហាសេដ្ឋី មានទ្រព្យសម្បត្តិ មិនត្រូវការអ្វីឡើយ ព្រះអង្គវិញទេជាអ្នកធ្វើឲ្យគេមានបាន) ព្រះអង្គសមជាទីស្ងើចសរសើរបំផុត ។

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾
៧. ជូនកាលអល់ឡោះហ្ន៎អាចធ្វើឲ្យមានមិត្តភាពរវាងពួកអ្នក[ដែលមានសទ្ធា] និងពួកគេភាគខ្លះ[ដែលឥតសទ្ធា]ដែលពួកអ្នកចាត់ទុកជាសត្រូវ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានសព្វានុភាព ព្រះអង្គអភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៦-៧

عليُّ بنُ إبراهيم، قال: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ": «فَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ الْمُؤْمِنِينَ بِالْبِرَاءَةِ مِنْ قَوْمِهِمْ مَا دَامُوا كُفَّارًا».

អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរហ្ន៎មបានថ្លែងថា អាចិ អាល់-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាចិ យ៉ាក្នុងហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎តាមរយៈ [៦០:៧] ជូនកាលអល់ឡោះហ្ន៎អាចធ្វើឲ្យមានមិត្តភាពរវាងពួកអ្នកនិងពួកគេភាគខ្លះដែលពួកអ្នកចាត់ទុកជាសត្រូវ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានសព្វានុភាព ព្រះអង្គអភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ថា៖ "ដរាបណាពួកនោះនៅតែបដិសេធសទ្ធា ដរាបនោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{عليه السلام} និងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងឡាយដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីពួកគេ ។"

ثلاثة اربع الحرب - ٥٥ - ٥٥ / ٣

وَقَوْلُهُ تَعَالَى: "فَدَكَانَتْ لَكُمْ أَسْوَأَ حَسَنَةٍ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآئُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ" الآية، فَطَعَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَلَايَةَ الْمُؤْمِنِينَ [مِنْهُمْ] وَأَطْهَرُوا لَهُمُ الْعَدَاوَةَ فَقَالَ: "عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَّةً".

ចំណែកកងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៦០:៤] ពួកអ្នកមាននូវគំរូមួយដ៏ល្អលើរូបអ៊ីបរ៉ូហ្វីមនិងលើជនទាំងឡាយដែលបានតាមគេ ពេលដែលពួកគេបានថ្លែងទៅកាន់ជនបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រពួកគេថា៖ "ពួកយើងដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីអស់លោកនិងអ្វីៗដែលអស់លោកធ្វើសក្តារបូជាជូនអស់ឡោះហ្វ្រែនោះ ។ យើងបដិសេធមិនទទួលស្គាល់អស់លោកទេ ។ អស់ឡោះហ្វ្រែនោះ ផ្តាច់មិត្តភាពរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងឡាយពីពួកគេ ហើយព្រះអង្គសម្តែងឲ្យឃើញនូវអមិត្តភាពចំពោះពួកគេ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា [៦០:៧] ជូនកាលអស់ឡោះហ្វ្រែអាចធ្វើឲ្យមានមិត្តភាពរវាងពួកអ្នកនិងពួកគេភាគខ្លះដែលពួកអ្នកចាត់ទុកជាសត្រូវ ។

فَلَمَّا أَسْلَمَ أَهْلُ مَكَّةَ خَالَطَهُمْ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ نَاكَحُوهُمْ، وَ تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أُمَّ حَبِيبِ بِنْتِ أَبِي سُفْيَانَ بْنِ حَرْبٍ ثُمَّ قَالَ: "لَا يَنْهَأُكُمْ اللَّهُ" إِلَى آخِرِ الْآيَتَيْنِ. ** (تفسير القمّي : جزء ٢ صَفْحَة ٣٦٢ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٣ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٥٦)

ដូច្នេះកាលណាពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស្កុំទៅជាមុស្លីម កាលនោះបណ្តាសាវ័ករបស់ព្រះសាស្តា ចូលរួមជាមួយពួកគេ និងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយពួកគេ ។ រីសូលូលឡោះហ្វ្រែបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ អ៊ីម ហ្វាបីប កូនស្រីរបស់អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ីន ហ្វារប ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា [៦០:៨] អស់ឡោះហ្វ្រែមិនហាមពួកអ្នក លុះចប់អាយ៉ាស្កុំ 1" (362 : 2 القمّي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الرُّبَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: أَحْبَبْتَنِي عَنْ وُجُوهِ الْكُفْرِ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى خَمْسَةِ أَوْجِهٍ- وَ ذَكَرَ الْخَمْسَةَ وَ قَالَ فِيهَا- وَ الْوَجْهَ الْخَامِسُ مِنْ وُجُوهِ الْكُفْرِ: كُفْرُ الْبِرَاءَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ يَخْجِي قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "كَفَرْنَا بِكُمْ وَ بَدَلْنَا بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَ الْبُغْضَاءَ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ" يَغْنِي تَبْرَأْنَا مِنْكُمْ». ** (الكافي : جزء ٢ صَفْحَة ٢٨٨ حَدِيث ١ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٤ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٥٧)

[...] អាហ្វិ អ៊ុរ អាល័យ-ស្វ៊ែបែរី បាននិយាយតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្រែថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានប្រាប់ផងអំពីលក្ខណៈរបស់ការបដិសេធសទ្ធា (الْكُفْرِ) នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វ្រែ ។" ព្រះអង្គមានចម្លើយថា៖ "ការបដិសេធសទ្ធានៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វ្រែមានលក្ខណៈប្រាំ ។" ព្រះអង្គថ្លែងអំពីលក្ខណៈទាំងប្រាំនោះថា៖ "លក្ខណៈទីប្រាំ ក្នុងចំណោមលក្ខណៈរបស់ការបដិសេធសទ្ធាគឺការបដិសេធជាមួយនឹងការដកខ្លួនឆ្ងាយ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្វ្រែដែលបានចែងថាជារចនៈរបស់អ៊ីបរ៉ូហ្វីម [៦០:៤] យើងបដិសេធអស់លោក ។ រវាងយើងនិងអស់លោកមានតែអមិត្តភាពនិងទោសៈជារៀងរហូត ដរាបណាអស់លោកមិនមានសទ្ធា

ចំពោះអល់ឡោះហ្គាំតែមួយគត់ទេ ។ មានន័យថា៖ "យើងដកខ្លួនថយឆ្ងាយពីអស់លោក ។"

(الكافي 2: 1/288)

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتَلُوا فِي الدِّينِ وَلَمْ يُجْرَبُوا مِنْ دِينِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

៨. អល់ឡោះហ្គាំមិនហាមពួកអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ និងមានសមធម៌ចំពោះបណ្តាអ្នក[ដែលបដិសេធសទ្ធា] ដែលមិនបានប្រយុទ្ធតទល់នឹងពួកអ្នករឿងសាសនា និងមិនបានបណ្តេញពួកអ្នកចេញពីទីលំនៅពួកអ្នកទេ ។ ការពិតអល់ឡោះហ្គាំទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យជនណាដែលមានសមធម៌ ។

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوا عَنْ دِينِكُمْ وَعَظَمُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

៩. អល់ឡោះហ្គាំហាមពួកអ្នកចងមិត្តភាពជាមួយតែជនណាដែលបានប្រយុទ្ធតទល់ពួកអ្នក រឿងសាសនា ដែលបានបណ្តេញពួកអ្នកចេញពីទីលំនៅពួកអ្នកនិងដែលបានគាំទ្រក្នុងការបណ្តេញពួកអ្នក ។ ជនណាយកពួកគេជាមិត្ត ជននោះគឺជនទុច្ចរិត ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَاِمْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاثُهُمْ مَّا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْئَلُوا مَّا أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُم مَّا أَنفَقْتُمْ عَلَيْهِمْ ۗ اللَّهُ يَخْتِمْ لَكُمْ إِلَهُكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

១០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! កាលណាបណ្តាស្ត្រីមានសទ្ធាភៀសខ្លួនទៅរកពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកពិសោធពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្គាំទ្រង់ញាណជាងគេនូវជំនឿពួកនាង ។ បើពួកអ្នកដឹងថាពួកនាងជាស្ត្រីមានសទ្ធា[ពិតប្រាកដ] ចូរពួកអ្នកកុំបញ្ជូនពួកនាងទៅរកពួកបដិសេធសទ្ធាវិញឡើយ ពួកនាងមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់សម្រាប់ពួកគេទេ ឯពួកគេក៏ពុំត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់សម្រាប់ពួកនាងទេដែរ ។ ចូរពួកអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅពួកគេ[ដែលបដិសេធសទ្ធា]វិញនូវអ្វីៗ (ប្រាក់ខាន់ស្លា) ដែលពួកគេបានចំណាយ ។ ពុំមានទោសលើពួកអ្នកទេដែលពួកអ្នករៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយពួកនាង បើពួកអ្នកបានប្រគល់ប្រាក់ខាន់ស្លាឲ្យពួកនាង ។ ចូរពួកអ្នកកុំរក្សាទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាជាមួយបណ្តាស្ត្រីបដិសេធសទ្ធា ចូរពួកអ្នកទារយកមកវិញនូវអ្វីដែលពួកអ្នកបានចំណាយ ចូរឲ្យពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា) ទារយកទៅវិញនូវអ្វីដែលពួកគេបានចំណាយ ។ នេះគឺការវិនិច្ឆ័យរបស់អល់ឡោះហ្គាំ ។ ព្រះអង្គវិនិច្ឆ័យរវាងពួកអ្នក ។ អល់ឡោះហ្គាំទ្រង់ញាណសព្វគ្រប់ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៩-១០

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ مَرْوَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُوسَى الْحَنَاطِ، عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ لِمَرْأَتِي أُخْتًا عَارِفَةً عَلَيَّ رَأِينَا، وَ لَيْسَ عَلَيَّ رَأِينَا بِالْبَصْرَةِ إِلَّا قَلِيلًا فَأَرَوْجُهَا مَن لَّا يَرَى رَأْيَهَا؟ فَقَالَ: «لَا، وَ لَّا نَعْمَةً، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: «فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ حِلًّا لَّهُمْ وَ لَأَهُمْ بِحُلُوكُنَّ هُنَّ»».** (الكافي : جُزء ٥ صَفْحَة ٣٤٩ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء ٥ صَفْحَة: ٣٥٤ حَدِيث: ١٠٦٥٩ / ٩٩)

[...] អាល់-ហ្វិដ្ឋយល់ ប៊ិន យ៉ាសារបានថាខ្ញុំបានទូលអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ប្រពន្ធទូលបង្គំ មានប្អូនស្រីម្នាក់ដែលយើងដឹងច្បាស់ថាជានារីស្របមតិនឹងយើង ។ នៅក្នុងស្រុកអាល់-បាស្ទរ៉េពោះត្តិនេះ មានតែពីរបីនាក់ទេដែលយើងស្គាល់ថាជាអ្នកស្របមតិនឹងយើងនោះ ។ តើទូលបង្គំគប្បីរៀបការនាង ជាមួយបុគ្គលដែលមិនស្របមតិជាមួយនាងទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ នេះមិនមែនសិរី សួស្តីទេ ។ អល់ឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៦០:១០] ចូរពួកអ្នកកុំបញ្ជូនពួកនាងទៅរកពួកបដិសេធសទ្ធាវិញឡើយ ពួកនាងមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់សម្រាប់ពួកគេទេ ឯពួកគេក៏ពុំត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់សម្រាប់ ពួកនាងទេដែរ ។ ចូរពួកអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅពួកគេវិញនូវអ្វីៗដែលពួកគេបានចំណាយ ។" (6 /349 :5 (الكافي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ، عَنْ دُرُسْتِ الْوَاسِطِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ، عَنْ زُرَّارَةَ بْنِ أَعْيَنَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَا يَنْبَغِي نِكَاحَ أَهْلِ الْكِتَابِ» قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، وَ أَيْنَ تَحْرِمُهُ؟ قَالَ: قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَ لَّا تُنْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِرِ».** (الكافي : جُزء ٥ صَفْحَة ٣٥٨ حَدِيث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٥ حَدِيث: ١٠٦٦٠ / ٩٩)

[...] ស្ទើរពោះត្តិ ប៊ិន អាត្ម័យ៉ាន់ បាននិយាយតមកពី អាច្ចិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "មិនស័ក្តិ សមរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយជនគម្ពីរទេ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ តើបម្រាមនេះនៅត្រង់ណា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្វាតាអាឡា [៦០:១០] ចូរពួកអ្នកកុំរក្សាទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាជាមួយបណ្តាស្រីបដិសេធសទ្ធា ចូរពួកអ្នកទារយក មកវិញនូវអ្វីដែលពួកអ្នកបានចំណាយ ។" (7 /358 :5 (الكافي)

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ ابْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ، عَنْ زُرَّارَةَ بْنِ أَعْيَنَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ الْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ»، فَقَالَ: «هَذِهِ مَنْسُوحَةٌ بِقَوْلِهِ تَعَالَى: «وَ لَّا تُنْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفِرِ»».

[...] ស្ទើរពោះត្តិ ប៊ិន អាត្ម័យ៉ាន់បានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាច្ចិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} [៥:៥] បណ្តាស្រ្តីដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវព្រះ គម្ពីរកាលពីមុនពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវលើកចោលដោយព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} [៦០:១០] ចូរពួកអ្នកកុំរក្សាទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាជាមួយបណ្តា ស្រីបដិសេធសទ្ធា ចូរពួកអ្នកទារយកមកវិញនូវអ្វីដែលពួកអ្នកបានចំណាយ ។" (8 /358 :5 (الكافي)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَلَا تُمَسِّكُوا بِعَصَمِ الْكُوفَرِ"، يَقُولُ: «مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ امْرَأَةٌ كَافِرَةٌ يَغْنِي عَلَى غَيْرِ مِلَّةِ الْإِسْلَامِ وَ هُوَ عَلَى مِلَّةِ الْإِسْلَامِ، فَلْيَعْرِضْ عَلَيْهَا الْإِسْلَامَ، فَإِنْ قَبِلَتْ فَهِيَ امْرَأَتُهُ، وَ إِلَّا فَهِيَ بَرِيئَةٌ مِنْهُ، نَهَى اللَّهُ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِعَصَمَتِهَا».** (تفسير القمي: جزء ٢ صفحة ٣٦٣، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صفحة: ٣٥٥ حديث: ١٠٦٦٢/٩٩)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹមបានច្រើនថា អាច អាល់-យ៉ូរូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាច យ៉ូកុំហ្វារ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៦០:១០] ចូរពួកអ្នកកុំរក្សាទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាជាមួយបណ្តាស្រ្តី បដិសេធសទ្ធា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលមានភរិយាការហៀរ មានន័យថាមាន សាសនាផ្សេងពីអាល់-អ៊ីស្លាម ឯបុគ្គលនោះកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម បុគ្គលរូបនេះគប្បីប្រាប់ឲ្យនាងដឹង សាសនាអ៊ីស្លាម ។ បើនាងព្រមតាម នាងជាភរិយារបស់បុគ្គលនោះ ពុំនោះទេនាងមានសេរីភាពពី បុគ្គលនេះ (ដាច់ស្រេចពីគ្នា) ។ អល់ឡោះហ្គ័រហាមបុគ្គលនោះរក្សាទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាជាមួយស្រ្តី ការហៀរនោះ ។" (الكافي 2: 363)

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ فَانُتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِءِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

១១. បើពួកអ្នកបានបាត់បង់ភរិយាខ្លះរបស់ពួកអ្នកទៅពួកបដិសេធសទ្ធា បន្ទាប់មកពួកអ្នកមានជោគ ជ័យវិញ[ដោយបានអ្វីនីមួយៗ] ចូរពួកអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាអ្នកណាដែលភរិយារបស់ខ្លួនបាន ចាកចេញទៅបាត់នូវអ្វីដែលពួកគេបានចំណាយ[ជាថ្លៃខាន់ស្លា]ស្មើគ្នា ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាច អល់ឡោះហ្គ័រដែលពួកអ្នកជឿនោះ ។

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ وَبَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْتَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرَ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

១២. ព្រះសាស្តាអ៊ឹយ កាលណាបណ្តាស្រ្តីមានសទ្ធាមករកអ្នកដើម្បីស្បថថានឹងមិនយកអ្វីមកចូលរួម ហ៊ុនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្គ័រទេ នឹងមិនលួចទេ នឹងមិនប្រព្រឹត្តអំពើរួមភេទខុសច្បាប់ទេ នឹងមិន សម្លាប់កូនខ្លួនឯងទេ នឹងមិននិយាយបង្កូចគេដោយប្រឌិតឡើងដោយដៃនិងជើងឯងទេ នឹងមិន ល្មើសបង្គាប់អ្នកទេទាក់ទងនឹងអ្វីដែលត្រឹមត្រូវល្អប្រសើរ ចូរអ្នកទទួលសម្បថពួកនាង ចូរអ្នក សូមខមាទោសពីអល់ឡោះហ្គ័រឲ្យពួកនាង ។ ការពិតអល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់អភ័យទោស ព្រះអង្គមាន ព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១១-១២

* ابنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَعِيدٍ وَ غَيْرِهِ مِنْ أَصْحَابِ يُونُسَ، عَنْ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: رَجُلٌ لَحِقَتْ امْرَأَتُهُ

بِالْكَفَّارِ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ إِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعاقِبْتُمْ فَانْتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنْفَعُوا مَا مَعْنَى الْعُقُوبَةِ هَاهُنَا؟

* អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ែហ្គីបានថា មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់បាននិយាយប្រាប់យើងតកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-ស្វហ្វាហ្វា តមកពី អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន ហ្គាស្ទឹម តមកពី ស្ទ្លិលីហ្គី ប៊ិន សាអ៊ីដូ និងមិត្ត ឯទៀតរបស់យូនុស តមកពីមិត្តរបស់លោក តមកពី អាចូ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គី ថាខ្ញុំបានថា: "ភរិយារបស់បុរសម្នាក់បានរត់ទៅខ្វលខាងពួកបដិសេធសទ្ធា (ការហ្វៀរ) អល់ឡោះហ្គី^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា: [៦០:១១] បើពួកអ្នកបានបាត់បង់ភរិយាខ្លះរបស់ពួកអ្នកទៅពួក បដិសេធសទ្ធា បន្ទាប់មកពួកអ្នកមានជោគជ័យវិញ ចូរពួកអ្នកប្រគល់ឲ្យទៅបណ្តាអ្នកណាដែលភរិយា របស់ខ្លួនបានចាកចេញទៅបាត់នូវអ្វីដែលពួកគេបានចំណាយស្មើគ្នា ។ "មានជោគជ័យ" បានសេចក្តី ថាអ្វី?"

قَالَ: «إِنَّ الَّذِي ذَهَبَتْ امْرَأَتُهُ فَعاقَبَ عَلَى امْرَأَةٍ أُخْرَى عَزَّ وَ جَلَّ - يَعْنِي تَزَوَّجَهَا - فَإِذَا تَزَوَّجَ امْرَأَةً أُخْرَى غَيْرَهَا فَعَلَى الْإِمَامِ أَنْ يُعْطِيَهُ مَهْرَ امْرَأَتِهِ الدَّاهِبَةِ».** (علل الشرائع: صَفْحَة ٥١٧ حَدِيث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزْء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٦ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٦٥)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "បុគ្គលដែលភរិយាចាកចេញទៅបាត់ ហើយបុគ្គលនោះបានបន្តជីវិតទៅ មុខទៀតជាមួយភរិយាមួយទៀតផ្សេងពីភរិយានោះ - ពោលគឺរៀបការ ។ ដូច្នេះ ពេលបុគ្គលនោះរៀប ការម្តងទៀតជាមួយភរិយាផ្សេងពីភរិយានោះ ព្រះសន្តអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកប្រគល់ប្រាក់ខាន់ស្តារបស់ ភរិយារបស់បុគ្គលនោះដែលបានចាកចោលទៅបាត់នោះឲ្យទៅបុគ្គលនោះ ។" (علل الشرائع: 6 / 517)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَبِيانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا فَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَكَّةَ بَايَعَ الرِّجَالَ، ثُمَّ جَاءَ النِّسَاءُ يُبَايِعُهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ” يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعَنَّكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئاً وَ لَا يَسْرِقْنَ وَ لَا يَزْنِينَ وَ لَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَ لَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَ أَرْجُلِهِنَّ وَ لَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَ اسْتَعْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ“

[...] អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{عليه السلام} មានវចនៈថា: "កាលវ៉ិស្វីលុលឡោះហ្គី^{عليه السلام} បានដណ្តើមយកម៉ាក់កាស៊ូ បាន បុរសទាំងឡាយបានមកសូមសច្ចាចុះចូល ។ បន្ទាប់មកបណ្តាស្ត្រីបានមកសច្ចាសូមចុះចូល ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គី^{عليه السلام} បានបើកឲ្យដឹងថា [៦០:១២] ព្រះសាស្តាអ៊ីយ កាលណាបណ្តាស្ត្រីមានសទ្ធាមក រកអ្នកដើម្បីស្យូថថានឹងមិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្គីទេ នឹងមិនលួចទេ នឹងមិន ប្រព្រឹត្តអំពើរួមភេទខុសច្បាប់ទេ នឹងមិនសម្លាប់កូនខ្លួនឯងទេ នឹងមិននិយាយបង្ខូចគេដោយប្រឌិត ឡើងដោយដៃនិងជើងឯងទេ នឹងមិនល្មើសបង្គាប់អ្នកទេទាក់ទងនឹងអ្វីដែលគ្រឹមត្រូវល្អប្រសើរ ចូរអ្នក ទទួលសម្បថពួកនាង ចូរអ្នកសូមខមាទោសពីអល់ឡោះហ្គីឲ្យពួកនាង ។ ការពិតអល់ឡោះហ្គីទ្រង់ អភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

قَالَتْ: هِنْدُ: أَمَا الْوَلَدُ فَقَدْ رَبَّيْنَا صِعَاراً وَ قَتَلْتَهُمْ كِبَاراً، وَ قَالَتْ أُمُّ حَكِيمٍ بِنْتُ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ وَ كَانَتْ عِنْدَ عِكْرَمَةَ بْنِ أَبِي جَهْلٍ:

يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا ذَلِكَ الْمَعْرُوفُ الَّذِي أَمَرْنَا اللَّهُ بِهِ أَنْ لَا نَعْصِيكَ فِيهِ؟ فَقَالَ: لَا تَأْطِئْنَ خَدًّا، وَلَا تَحْمِشْنَ وَجْهًا، وَلَا تَنْتِفِنَ شَعْرًا، وَلَا تَشْفُقْنَ جَيْبًا، وَلَا تُسَوِّدَنَّ ثُوبًا، وَلَا تَدْعِينَ بَوَائِلَ، فَبَايَعَهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَلَى هَذَا.

ហ៊ុនដូបានថា: "យើងបានចិញ្ចឹមកូនៗយើងតាំងពីតូចមកម៉្លេះ ។ លុះធំឡើង អ្នក^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}សម្លាប់ពួកគេ ។" អ៊ុម ហ្គាគីម កូនស្រីរបស់អាស់-ហ្គារីស្ទ ប៊ិន ហ្គីស្គាំ ដែលរៀបការជាមួយអ្នកវ៉ែម៉ាស៊ូ ប៊ិន អាច្វី យ៉ាហ្គាល់ បានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}អើយ! អ្វីទៅដែល "ត្រឹមត្រូវ" ដែលអស់ឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ}បញ្ជា មកលើយើងថាកុំឲ្យយើងប្រឆាំងព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}នោះក្នុងរឿងនេះ?" ព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}មានព្រះវចនៈថា: "អ្នកនឹងមិនទះកំផ្លៀងទេ មិនខ្លាចមុខទេ មិនបោចសក់ទេ មិនហែកសំលៀកបំពាក់ទេ មិនជ្រលក់ពណ៌ខ្មៅ សំលៀកបំពាក់ទេ មិនបន់ស្រន់ឲ្យគេត្រូវបណ្តាសាទេ ។" ដូច្នេះពួកនាងបានសម្រេចចុះចូលចំពោះ វិស្វលុលឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ} តាមលក្ខណៈទាំងនោះ ។"

فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَيْفَ نُبَايِعُكَ؟ فَقَالَ: أَنَا لَا أَصَافِحُ النِّسَاءَ، فَدَعَا بِفَدْحٍ مِنْ مَاءٍ فَأَدْخَلَ يَدَهُ ثُمَّ أَخْرَجَهَا، فَقَالَ: أَدْخُلْنَ أَيْدِيَكُمْ فِي هَذَا الْمَاءِ فَهِيَ الْبَيْعَةُ»*** (الكافي : جزء ٥ صَفْحَة ٥٢٧ حَدِيث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٧ حَدِيث: ١٠٦٦٦ / ٩٩)

ដូច្នេះនាងបានទូលថា: វិស្វលុលឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}អើយ តើយើងសម្រេចចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}ដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}មិនចាប់រលាក់ដៃជាមួយស្រ្តីទេ ។ ព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}បានឲ្យគេយកធុងទឹកមកឲ្យព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ} ហើយបានមុជដៃព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}ក្នុងទឹកនោះហើយដកចេញវិញ ។ ព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}មានព្រះវចនៈថា: "ដាក់ដៃអ្នកទៅក្នុងទឹកនេះទៅ នេះគឺការសម្រេចចុះចូល ។" (5 / 527 : 5) (الكافي)

وَ عَنْهُ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أُتِيْتُ بِبَايَعِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) النَّسَاءِ»؟ قُلْتُ: اللَّهُ أَعْلَمُ وَ ابْنُ رَسُولِهِ، قَالَ: «جَمَعَهُنَّ حَوْلَهُ ثُمَّ دَعَا بِتَوْرٍ بِرَامٍ وَ صَبَّ فِيهِ نَضُوحًا، ثُمَّ عَمَسَ يَدَهُ فِيهِ، ثُمَّ قَالَ: إِسْمَعْنَ يَا هَوْلَاءِ، أَبَايَعُكُمْ عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا، وَ لَا تُسْرِفْنَ، وَ لَا تَزِينِينَ، وَ لَا تَقْتُلْنَ أَوْلَادَكُمْ، وَ لَا تَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ تَفْتَرِيَنَّهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَ أَرْجُلِكُمْ، وَ لَا تَعْصِينَ بُعُولَتَكُمْ فِي مَعْرُوفٍ، أَفَرُرْتُنَّ؟ قُلْنَ: نَعَمْ، فَأَخْرَجَ يَدَهُ مِنَ التَّوْرِ ثُمَّ قَالَ هُنَّ: إِعْمَسْنَ أَيْدِيَكُمْ، فَفَعَلْنَ، فَكَانَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الطَّاهِرَةُ أَطْيَبَ مِنْ أَنْ يَمَسَّ بِهَا كَفَّ أَنْتَى لَيْسَتْ لَهُ بِمَحْرَمٍ»*** (الكافي : جزء ٥ صَفْحَة ٥٢٦ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: جزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٨ حَدِيث: ١٠٦٧٠ / ٩٩)

[...] សាអ្នកដូន ប៊ិន មុស្តីមបានថា អាច្វី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}មានវចនៈថា: "តើលោកដឹងទេថា មនុស្សស្រីសម្រេចចុះចូលចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}ដូចម្តេច?" ខ្ញុំបានទូលថា: "មានតែ អស់ឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}និងរាជបុត្ររបស់វិស្វលុលឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}ទេដឹង ។" ព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}មានវចនៈថា: "ពួកស្រីៗ បាននៅជុំវិញព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ} បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}បានឲ្យគេយកធុងទឹក ឲ្យចាក់ទឹកទៅក្នុងធុងនោះ ហើយព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}បានមុជដៃព្រះអង្គ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ}ទៅក្នុងទឹកនោះ បន្ទាប់មកមានព្រះវចនៈថា: "ចូរស្តាប់ខ្ញុំ^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ} អ្នកដែលនៅជុំវិញ ។ ពួកនាងនឹងសម្រេចចុះចូលអាស្រ័យលើលក្ខណៈពួកនាងនឹងមិនយកអ្វីមក ចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្គី^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ}ឡើយ នឹងមិនលួចទេ នឹងមិនប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទទេ

នឹងមិនសម្លាប់កូនឯងទេ នឹងមិននិយាយបង្ខំចបង្កាច់ដោយការប្រឌិតដោយដៃនិងជើងពួកនាងទេ នឹងមិនប្រឆាំងខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ទេពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលត្រឹមត្រូវល្អប្រសើរ ។ តើពួកនាងព្រមតាមទេ?" ពួកនាងបានទូលថា: "ព្រម ។" ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ក៏បានដកដៃព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ចេញពីធុងទឹកនោះ ហើយប្រាប់ពួកនាងថា: "ចូរពួកនាងមុជដៃពួកនាងទៅក្នុងធុងទឹកនេះទៅ ។" ពួកនាងក៏បានធ្វើបែបនេះ ។ ដៃព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បរិសុទ្ធជ្រះស្អាតពីការប៉ះពាល់ស្រ្តី ដែលមិនអនុញ្ញាតសម្រាប់ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ។" (2/526:5) (الكافي)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ "وَلَا يَعْصِيكَ فِي مَعْرُوفٍ"، قَالَ: «هُوَ مَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْهِنَّ مِنَ الصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ، وَ مَا أَمَرَهُنَّ بِهِ مِنْ حَيْرٍ...» (تفسير القمِّي : جُزء ٢ صَفْحَة ٣٦٤ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٨ حَدِيث: ٩٩ / ١٠٦٧١)

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ស៊ីណានបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្ន៎ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ [៦០:១២] នឹងមិនល្មើសបង្កាច់អ្នកទេទាក់ទងនឹងអ្វីដែលត្រឹមត្រូវល្អប្រសើរ ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "នេះគឺអ្វីដែលអាល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់មកជាបង្គាប់លើពួកនាង (បណ្តាស្រ្តី) គឺស្រ្តីឡាត់ ស្វាភាត់ និងអ្វីៗដែលគេបានដាក់មកជាបទបញ្ជាក្នុងចំណោមទង្វើល្អទាំងឡាយ ។" (تفسير القمِّي 2: 364)

السَّيْحُ الْمَقْدَادُ فِي (كَتَبَ الْعَرَفَانِ): رُوِيَ أَنَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بَابَعَهُنَّ عَلَى الصَّفَا، وَ كَانَ عُمَرُ أَسْفَلَ مِنْهُ، وَ هُنْدُ بِنْتُ عُثْبَةَ مَتَنَبِئَةً مُتَنَكِّرَةً مَعَ التَّسَاءِ خَوْفًا مِنْ أَنْ يَعْرِفَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ: «أَبَايَعُكُنَّ عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا». فَقَالَتْ هِنْدُ: إِنَّكَ لَتَأْخُذُ عَلَيْنَا أَمْرًا مَا رَأَيْنَاكَ أَخَذْتَهُ عَلَى الرِّجَالِ! وَ ذَلِكَ أَنَّهُ بَايَعَ الرِّجَالَ يَوْمَ عَدِ عَلَيْهِ عَلَى الْإِسْلَامِ وَ الْجِهَادِ فَقَطْ،

អាល់-ស្វែខ័ អាល់-មិក្ខុដ្ឋាដូ នៅក្នុង[សាត្រា] កាន់ស្វា អាល់-អៀរហ្វាន បានធ្វើសេចក្តីកាយការណ៍ថា: "ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានទទួលការសច្ចាសូមចុះចូលរបស់បណ្តាស្រ្តីនៅឯអាល់-ស្វ័ហ្វា ។ អ៊ូម៉ារបានក្រាបយ៉ាងទាបក្នុងចំណោមពួកនាង (ដើម្បីកុំឲ្យគេឃើញ) ។ ចំណែកឯហ្វីនដ្ឋី កូនស្រីរបស់ អ៊ូតបាស្ត វិញយ៉ូខ្លួនហើយបានពួននៅក្នុងចំណោមបណ្តាស្រ្តីព្រោះតែខ្លាចរំស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ស្គាល់គាត់ ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា: "ពួកនាងនឹងសច្ចាសូមចុះចូលអាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌថា ពួកនាងនឹងមិនយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយអាល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَامُ ឡើយ ។" ហ្វីនដ្ឋីបានថា: "ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ យកពីយើងនូវអ្វីដែលយើងមិនបានឃើញព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ យកពីពួកប្រុសៗទេ ។" ពួកប្រុសៗបានសច្ចាសូមចុះចូលនាថ្ងៃអាល់-អ៊ីស្លាមនិងថ្ងៃយ៉ូហ្វាដូទេ ។"

فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «وَلَا تَسْرِقْنَ». فَقَالَتْ هِنْدُ: إِنَّ أَبَا سُفْيَانَ رَجُلٌ مُمَسِّكٌ، وَ إِنِّي أَصَبْتُ مِنْ مَالِهِ هَنَاتٍ، فَلَا أَذْرِي أَيْ جِلِّي لِي أَمْ لَا؟ فَقَالَ أَبُو سُفْيَانَ: مَا أَصَبْتُ مِنْ شَيْءٍ فِيمَا مَضَى وَ فِيمَا عَبَّرَ فَهُوَ لَكَ خَلَالٌ. فَصَحَّحَكَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آLِهِ) وَ عَرَفَهَا، فَقَالَ لَهَا: «وَ إِنَّكَ لَهِنْدُ ابْنَةُ عُثْبَةَ؟» فَقَالَتْ: نَعَمْ، فَاعْفُ عَنَّا سَلَفَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، عَفَا اللَّهُ عَنكَ.

ព្រះសាស្តា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា: "ពួកនាងនឹងមិនលួចទេ ។" ហ្វីនដ្ឋីបានថា: "អាហ្ន៎ ស៊ីហ្វយ៉ានជាមនុស្សក្តាប់ទ្រព្យ ។ ខ្ញុំបានឃើញថាមានកំហុសនៅក្នុងទ្រព្យរបស់គាត់ ។ ដូច្នេះហើយបានជាខ្ញុំមិនដឹងថាអ្វីដែលត្រូវអនុញ្ញាតចំពោះខ្ញុំឬទេនោះ ។" ដូច្នេះអាហ្ន៎ ស៊ីហ្វយ៉ានបានថា: "អ្វីដែលមានមកពីកាលពី

មុន ដែលត្រូវបោសធ្វេចចេញនោះ គេអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក ។" រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានសើច ហើយបានស្គាល់នាងជាអ្នកណា ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានប្រាប់គាត់ថា: "អ្នកគឺហ្ន៎នដ្ឋ កូនស្រីរបស់អ្នកបាស្តុមែនទេ ។" នាងបានទូលថា: "មែន ។ ដូច្នេះព្រះសាស្តា صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ អើយ សូមព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ លើកលែងទោសអ្វីដែលបានកន្លងមកហើយផង ។ សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ អភ័យទោសឲ្យព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ។"

فَقَالَ: «وَلَا تَزْنِينَ» فَقَالَتْ هِنْدُ: أَوْ تَزْنِي الْحُرَّةُ؟ فَتَبَسَّمَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ لِمَا جَرَى بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَقَالَ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «وَلَا تَقْتُلْنَ أَوْلَادَكُمْ». فَقَالَتْ هِنْدُ: رَبَّنَاهُمْ صِغَارٌ وَفَتَاتُهُمْ كِبَارٌ، فَأَنْتُمْ وَهُمْ أَعْلَمُ، وَكَانَ ابْنُهَا حَنْظَلَةُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ فَتَلَّهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَوْمَ بَدْرٍ، فَضَحِكَ عُمَرُ حَتَّى اسْتَلْقَى عَلَى قَفَاهُ، وَتَبَسَّمَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَقَالَ: «وَلَا تَأْتِينَ بِمُهْتَانٍ تَفْتَرِينَهُ». قَالَتْ هِنْدُ: وَاللَّهِ إِنَّ الْبُهْتَانَ قَبِيحٌ، وَ مَا تَأْمُرُنَا إِلَّا بِالرُّشْدِ وَ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ، وَ لَمَّا قَالَ: «وَلَا تَعْصِبَنِي فِي مَعْرُوفٍ» قَالَتْ هِنْدُ: مَا جَلَسْنَا مَجْلِسَنَا هَذَا وَ فِي أَنْفُسِنَا أَنْ نَعْصِبَكَ فِي شَيْءٍ.

ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានព្រះវចនៈថា: "ពួកនាងនឹងមិនប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទទេ ។" ហ្ន៎នដ្ឋបានថា: "ឬអ្នកមានសេរីភាព (បុរស) អាចធ្វើអំពើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទបាន ?" អ៊ូម៉ារបានសើចព្រោះតែហ្ន៎នដ្ឋនិងគាត់ធ្លាប់មានទំនាក់ទំនងគ្នាកាលពីសម័យអរិជ្ជា (មុនសម័យអ៊ីស្លាម) ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានព្រះវចនៈថា: "ពួកនាងនឹងមិនសម្លាប់កូនឯងទេ ។ ហ្ន៎នដ្ឋបានថា: "យើងបានចិញ្ចឹមពួកគេតាំងពីតូច ហើយព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ បានសម្លាប់ពួកគេពេលពួកគេធំ ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ និងគេ صَلَّواتُ اللهُ عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ នោះដឹងច្បាស់ណាស់ ។" ហ្ន៎នដ្ឋស្ម័គ្រចិត្ត ប៊ិន អាច្វី ស៊ុហ្វយ៉ាន កូនប្រុសរបស់ហ្ន៎នដ្ឋត្រូវ អាលី صَلَّواتُ اللهُ عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ ប៊ិន អាច្វី ភ្នំលិប صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ សម្លាប់ក្នុងសមរក្សិបាដ្ឋារ ។ អ៊ូម៉ារបានសើចទាល់តែលេចក ។ ព្រះសាស្តា صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ញញឹម មានព្រះវចនៈថា: "ពួកនាងនឹងមិននិយាយបង្កាច់បង្អួចដោយការប្រឌិតទេ ។" ហ្ន៎នដ្ឋបានថា: "សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ! និយាយបង្កាច់ជារឿងអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មិនបានបញ្ជាឲ្យយើងធ្វើអ្វីផ្សេងពីទង្វើត្រឹមត្រូវល្អប្រពៃនិងទង្វើប្រកបដោយសីលធម៌ទេ ។" ពេលព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ មានព្រះវចនៈថា: "ពួកនាងនឹងមិនប្រឆាំងខ្ញុំ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ទេពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងត្រឹមត្រូវល្អប្រពៃ" ហ្ន៎នដ្ឋបានថា: "យើងច្បាស់នឹងមិនអង្គុយនៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះទេ ក្នុងចំណោមគ្នាយើង បើយើងមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ទេនោះ ។" (کنز العرفان 1: 385)

* وَ مِنْ طَرِيقِ الْمُخَالِفِينَ: مُؤَفَّقٌ بْنُ أَحْمَدَ فِي (الْمَنَاقِبِ): قَوْلُهُ تَعَالَى: " يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ " قَالَ: رَوَى الرَّبِيعِيُّ بْنُ الْعَوَّامِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَدْعُو النِّسَاءَ إِلَى الْبَيْعَةِ حِينَ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ، وَ كَانَتْ فَاطِمَةُ بِنْتُ أَسَدٍ أُمَّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَوَّلَ مَنْ بَايَعَتْ. ** (مناقب الخوارزمي : صَفْحَةٌ ١٩٦ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَةٌ: ٣٥٩ حَدِيث: ١٠٦٧٣ / ٩٩)

* [...] ម្យ៉ាងហោចក្នុង ប៊ិន អាស៊ូម៉ាដ្ឋ នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-ម៉ាណាគ្វីប [បានរាយការណ៍ថា:] ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ تَعَالَى [៦០:១២] ព្រះសាស្តាអើយ កាលណាបណ្តាស្រ្តីមានសទ្ធាមករកអ្នកដើម្បីស្ស៊ីថ ។ លោកបានថា: "អាល់-ស្វ័បែរ ប៊ិន អេហ្វារ៉ា បានថាខ្ញុំបានឮរីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ហៅបណ្តាស្រ្តីមកសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រ ។ កាលអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានដាក់អាយ៉ាស្តុនេះចុះមក ហ្វាទ្វីម៉ាស្តុ ប៊ិនទី អាសាដ្ឋ ព្រះមាតារបស់ អាមីរុល-មុមីនីន صَلَّواتُ اللهُ عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ បានសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រមុនគេ ។" (مناقب الخوارزمي: 196)

قَالَ: وَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَسَدٍ أَوَّلَ امْرَأَةٍ هَاجَرَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مِنْ مَكَّةَ

إِلَى الْمَدِينَةِ عَلَى قَدَمَيْهَا».** (مناقب الخوارزمي : صَفْحَة ١٩٦ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٣٥٩ حَدِيث: ٩٩/ ١٠٦٧٤)

[...] យ៉ាកុហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត ប៊ិនទី អាសាដ្ឋ ជានារីមុនគេបង្អស់ដែលបានកៀសខ្លួនទៅរកវិស្វលុលឡោះហ្វ្លា ^{عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ពីម៉ាកកាស្តទៅកាន់ម៉ាឌ្វីណាស្ត ដោយដើរថ្មើរជើង ។" (مناقب الخوارزمي: 196)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَيسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِيسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

១៣. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ ចូរពួកអ្នកកុំយកជាមិត្តឡើយនូវជនណាដែលធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្វ្លា ព្រះពិរោធ ។ ការពិតពួកគេមិនសង្ឃឹមលើលោកខាងមុខទេ ដូចពួកបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោមជនក្នុងផ្នូរនោះមិនសង្ឃឹមដែរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៣

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقَفْفِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ صَالِحِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْجَارُودِ زَيْدًا بْنُ الْمُنْدِرِ، عَمَّنْ سَمِعَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَقُولُ الْعَجَبُ كُلُّ الْعَجَبِ بَيْنَ جَمَادَى وَ رَجَبٍ».

មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាសាដ្ឋ-អ្នកបាស់ បានថ្លែងតពី អុលី ប៊ិន អ្នកបង្កឡោះហ្វ្លា ដែលបានថ្លែងតពី អ៊ុបរហ្វីម ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ អាសាដ្ឋ-សាក្វីហ្វី ដែលបានថ្លែងតពី មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស្វ័លិហ្វី ប៊ិន ម៉ាស្ត្រូដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី អាច្វី អាសាដ្ឋ-យ៉ាដ្ឋ ស្វីយ៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាសាដ្ឋ-មុនស្យោរ ដែលបានថ្លែងតពីម្នាក់ដែលបានឮរឿងនេះ គឺ៖ អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានរឿងអស្ចារ្យមួយក្នុងចំណោមរឿងអស្ចារ្យកើតមានក្នុងចន្លោះ (ខែ) យូម៉ាឌ្វីនិងខែរ៉ាជ្យាប ។"

فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، مَا هَذَا الْعَجَبِ الَّذِي لَا تَزَالُ تَعَجِبُ مِنْهُ؟ فَقَالَ: «تَكَلِّمَكَ أُمَّكَ، وَ أَيُّ الْعَجَبِ أَعْجَبُ مِنْ أَمْوَاتٍ يَضْرِبُونَ كُلَّ عَدُوِّ اللَّهِ وَ لِرَسُولِهِ وَ لِأَهْلِ بَيْتِهِ، وَ ذَلِكَ تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: ” يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَيسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِيسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ “ فَإِذَا اِشْتَدَّ الْقَتْلُ قُلْتُمْ: مَاتَ وَ هَلَكَ وَ أَيُّ وَاِدِ سَلَكَ، وَ ذَلِكَ تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: ” ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمْ الْكِرَّةَ عَلَيْهِمْ وَ أَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَ بَيِّنٍ وَ جَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا“ .»** (تأويل الآيات : جُزء ٢ صَفْحَة ٦٨٤ حَدِيث ٢ ، البرهان في تفسير القرآن: جُزء: ٥ صَفْحَة: ٣٦٠ حَدِيث: ٩٩/ ١٠٦٧٦)

បុរសម្នាក់បានងើបឡើងហើយបានសួរថា៖ "អាមីរុល មុមិនី ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ! អ្វីទៅរឿងអស្ចារ្យដែលធ្វើឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ភ្ញាក់ផ្អើលមិនឈប់ឈរនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមឲ្យម្តាយលោកយំសោកស្តាយលោក! តើរឿងអស្ចារ្យមួយណាទៅដែលចម្លែកជាងអ្នកស្តាប់ ដែលធ្វើឲ្យមានការឈឺចាប់ទៅលើសត្រូវគ្រប់រូបរបស់អស់ឡោះហ្វ្លា ^{عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} របស់ព្រះសាស្តា ^{عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} និងរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ} ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ} នោះ? ហើយនោះគឺសេចក្តីបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ [៦០:១៣] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ ចូរ

ពួកអ្នកកុំយកជាមិត្តឡើយនូវជនណាដែលធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្វ្រែងព្រះពិរោធ ។ ការពិតពួកគេមិនសង្ឃឹមលើលោកខាងមុខទេ ដូចពួកបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោមជនក្នុងផ្ទះនោះមិនសង្ឃឹមដែរ ។ លុះការកាប់សម្លាប់នឹងប្រព្រឹត្តទៅកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ លោកនឹងថា៖ "ពួកគេស្លាប់ហើយ ពួកគេសូន្យបងហើយ តើពួកគេបានឆ្លងកាត់ច្រកល្អណាទៅ?" នេះគឺសេចក្តីបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស៊ូនេះគឺ [១៧:៦] យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានប្រៀបលើពួកគេវិញបន្ទាប់ពីនោះ។ យើងនឹងឧបត្ថម្ភពួកអ្នកដោយទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនៗ ហើយយើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានចំនួនច្រើនជាងគេ ។" (2/684 : 2) (تاويل الآيات : 2/684)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ وَ حَفْصِ بْنِ الْبَحْتَرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ الرَّجُلَ لَيَجِبُكُمْ وَ مَا يَعْرِفُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ، فَيَدْخِلُهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْجَنَّةَ بِحُبِّكُمْ، وَ إِنَّ الرَّجُلَ لَيَبْغِضُكُمْ وَ مَا يَعْرِفُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ فَيَدْخِلُهُ اللَّهُ بِبُغْضِكُمْ النَّارَ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفة ٣٠٢)

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ឹមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី ហ្វីស្តា ប៊ិន សាលិម និង ហ្វាហ្វ្វាស្វី ប៊ិន អាល់-បាក្កតារី តមកពី អាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡោះហ្វ្រែង^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលស្រឡាញ់អស់លោក (ស្ត្រីអ្នក) ដែលមិនយល់អ្វីដែលជាមូលដ្ឋាន (គឺជំនឿ) របស់អស់លោកនោះទេ អស់ឡោះហ្វ្រែង^{عليه} នឹងឲ្យអ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ដោយសារតែអ្នកនោះស្រឡាញ់អស់លោក (ស្ត្រីអ្នក) នោះឯង ។ ចំណែកអ្នកដែលស្អប់អស់លោក (ស្ត្រីអ្នក) ដែលមិនយល់អ្វីដែលជាមូលដ្ឋាន (គឺជំនឿ) របស់អស់លោកនោះទេ អស់ឡោះហ្វ្រែង^{عليه} នឹងឲ្យអ្នកនោះចូលភ្លើងព្រោះតែអ្នកនោះស្អប់អស់លោក (ស្ត្រីអ្នក) នោះឯង ។" (302 : 5) (تفسير نور الثقلين : 5 : 302)

وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: كُلُّ مَنْ لَمْ يُحِبَّ عَلَى الدِّينِ وَ لَمْ يُبْغِضْ عَلَى الدِّينِ فَلَا دِينَ لَهُ. (تفسير نور الثقلين : جزء ٥ صفة ٣٠٢ حديث ٢)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកដែលឡើងទៅដល់ អ៊ីសហ្វាតូ ប៊ិន អ្នកម៉ារ ដែលបានមកពី អាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡោះហ្វ្រែង^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖ "រាល់បុគ្គលដែលមិនស្រឡាញ់ព្រោះតែព្រះសាសនាដែលមិនស្អប់ដោយសារព្រះសាសនា អ្នកទាំងនោះមិនមានសាសនាទេ ។" (302 : 5) (تفسير نور الثقلين : 5 : 302)

ពាក្យរាយ

-រៀបការជាមួយពួកបដិសេធសទ្ធា [៦០:៨-១០]..... ១០

-ព្យាបាលរោគផាល រោគក្រពះ ឲ្យសូត្រស៊ូរ៉េត្តី [៦០] ។..... ៣

-វិធីចាប់ដៃសត្វរាងប្រុសនិងស្រី [៦០:១១-១២] ១៣

-អាយ៉ាសុំ [៦០:១០] ជូសអាយ៉ាសុំ [៥:៥] ។..... ១០